

**TOVARLARNI SIFATINI OSHIRISH STRATEGIYASINI SHAKLLANTIRISH
VA AMALGA OSHIRISH****Nurmatov Furqat**

Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti, 1- bosqich magistranti

fnurmatov60@gmail.com

Annotatsiya: Tovarlarini sifatini oshirish strategiyasi tashkilotlar uchun muhim vazifalardan biridir. Bu strategiya, nafaqat mahsulotlarning raqobatbardoshligini oshirish, balki iste'molchilarning talab va izohlarini inobatga olish orqali ular bilan aloqalarni mustahkamlashga ham qaratilgan. Ushbu tadqiqotda tovar sifatini oshirishning asosiy yo'nalishlari, zamonaviy uslublar, mahsulot dizayni, ishlab chiqarish jarayonlari va muvofiqlik standartlari ko'rib chiqiladi. Shuningdek, sifatni oshirishdagi innovatsion yondashuvlar va metodlar, masalan, qoidalar va sifat nazorati tizimlari hamda doimiy takomillashtirish jarayonlari muhokama qilinadi. Ushbu tadqiqot, tashkilotlar uchun samarali strategiyalarni shakllantirish va ularni amalga oshirishda yordam berishni maqsad qiladi.

Kalit so'zlar: Tovar sifatini oshirish, Strategiya, Ishlab chiqarish jarayoni, Mahsulot dizayni, Muvofiqlik standartlari, Innovatsion yondashuvlar, Sifat nazorati tizimlari, Doimiy takomillashtirish, Iste'molchilar talabi, Raqobatbardoshlik

Abstract: The strategy of improving the quality of goods is one of the important tasks for organizations. This strategy is aimed not only at increasing the competitiveness of products, but also at strengthening relations with consumers by taking into account their demands and comments. In this study, the main directions of improving the quality of goods, modern methods, product design, production processes and compliance standards are considered. Innovative approaches and methods for quality improvement, such as regulations and quality control systems and continuous improvement processes, are also discussed. This study aims to help organizations formulate and implement effective strategies.

Keywords: Product quality improvement, Strategy, Production process, Product design, Conformity standards, Innovative approaches, Quality control systems, Continuous improvement, Consumer demand, Competitiveness

Аннотация: Стратегия повышения качества товаров является одной из важных задач для организаций. Данная стратегия направлена не только на повышение конкурентоспособности продукции, но и на укрепление отношений с потребителями путем учета их требований и замечаний. В данном исследовании рассмотрены основные направления повышения качества товаров, современные методы, дизайн продукции, производственные процессы и соответствие стандартам. Также обсуждаются инновационные подходы и методы улучшения качества, такие как правила и системы контроля качества, а также процессы постоянного улучшения. Это исследование направлено на то, чтобы помочь организациям сформулировать и реализовать эффективные стратегии.

Ключевые слова: *Улучшение качества продукции, Стратегия, Производственный процесс, Дизайн продукции, Стандарты соответствия, Инновационные подходы, Системы контроля качества, Постоянное совершенствование, Потребительский спрос, Конкурентоспособность*

KIRISH

Tovarlarni sifatini oshirish strategiyasini shakllantirish va amalga oshirish har qanday korxona va tashkilot uchun muhim ahamiyatga ega. Bozorda raqobat kuchaygan sari, iste'molchilar tomonidan talab qilinadigan sifat jihatlari ham o'sib bormoqda. Bunday sharoitda, sifatni oshirish strategiyalari tashkilotning muvaffaqiyatini ta'minlaydi va uning imijini mustahkamlashga yordam beradi.

Ushbu strategiyalar, odatda, turli yo'nalishlarda amalga oshiriladi, masalan, ishlab chiqarish jarayonini takomillashtirish, xom ashyo va materiallarning sifatini nazorat qilish, xodimlarni malakasini oshirish hamda iste'molchilar bilan samarali kommunikatsiya o'rnatish kabi. Tovarlar sifatini oshirish nafaqat mahsulotning o'ziga, balki butun tashkilotning operatsion samaradorligiga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi.

Shuningdek, sifatni oshirish strategiyalari raqobatbardoshlikni kuchaytiradi, mijozlar sodiqligini oshiradi va natijada korxona daromadlarini oshiradi. Ushbu jarayon, shuningdek, korxonaning ijtimoiy mas'uliyatini oshirishga ham xizmat qiladi, chunki yuqori sifatli mahsulotlar iste'molchilar salomatligi va xavfsizligini ta'minlaydi. Shunisi e'tiborga molikki, turli sohalarida sifatni oshirish usullari va strategiyalari har xil bo'lishi mumkin, shuning uchun har bir korxona o'ziga xos sharoitlar va ehtiyojlarga ko'ra mos strategiyani tanlashi zarur. Shu nuqtai nazardan, ushbu mavzu bo'yicha chuqur o'rganish va tadqiqot qilish muhimdir.

ADABIYOTLAR TAHLILI

Tovarlarni sifatini oshirish strategiyasi hozirgi kunda ko'plab o'zbek va chet ellik olimlarning tadqiqot mavzusi hisoblanadi. Ushbu mavzuda bir nechta muhim olimlar va ularning qarashlarini ko'rib chiqamiz:

O'zbek olimlari:

Abdulaziz Qodirov - Uning tadqiqotlari sifat menejmenti va xizmatlar sifatini oshirishga qaratilgan. U mahsulot sifatini oshirish uchun tizimli yondoshishni va mahalliy bozor ehtiyojlarini inobatga olish zarurligini ta'kidlaydi.

Gulnora Murodova - U sifatni boshqarish tizimlariga oid tadqiqotlarni olib borgan. Murodova ishlab chiqarish jarayonlarida sifatni nazorat qilishning muhimligini va sifat menejmentining asosiy prinsiplari haqida o'z fikrlarini bayon etgan.

Murodilla Shodmonov - Sifatni boshqarish va iqtisodiy samaradorlik maqsadlarini birlashtirish borasida tadqiqotlar olib borgan. Uning ishlarida sifatni oshirish strategiyalari va ularni amaliyotga joriy etish usullari tavsiflangan.

Chet el olimlari:

W. Edwards Deming - Sifatni oshirishda ko'plab yutuqlarga erishgan olim. Uning "14 prinsipi" mahsulot sifatini oshirishda keng tarqalgan yondashuv sifatida tanilgan. Deming

sifatni boshqarish tizimining ahamiyatini ta'kidlaydi va bu tizimni tashkil etishda rahbarlik rolini ko'rsatadi.

Joseph Juran - Juran sifat boshqaruvining asoschisi bo'lib, u sifatni yaxshilash jarayonida inson faktori va tashkilot madaniyatining o'rnini ta'kidladi. U "sifat – bu muammoni hal etish" deb hisoblaydi.

Philip Crosby - U "sifat – bu bepul" nazariyasini ilgari surdi va sifatni oshirish uchun oldini olishga qaratilgan yondashuvni targ'ib qildi. Crosby o'zining "Zero Defects" (Nol muammo) konsepsiyasini yaratdi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tovarlarni sifatini oshirish strategiyasini shakllantirish va amalga oshirish uchun tadqiqot metodologiyasi quyidagi asosiy bosqichlarni o'z ichiga oladi:

Tadqiqot Maqsadlarini Belgilash: Tovar sifatini oshirishda qaysi maqsadlar ko'zlanayotganini aniqlash. Masalan, mijozlar qoniqishini oshirish, raqobatbardoshlikni kuchaytirish yoki ishlab chiqarish jarayonlaridagi samaradorlikni takomillashtirish.

Foydalanuvchi Fikrlarini O'rganish: Mijozlar, foydalanuvchilar yoki iste'molchilarning fikrlarini so'rab olish. Bu anketalar, intervyular yoki fokus-guruhi orqali amalga oshirilishi mumkin.

Monitoring va Baholash: Qo'llanilgan strategiyalarning samaradorligini doimiy ravishda kuzatib borish. Sifatning oshishi va mijozlar qoniqishining o'lchovlari bilan bog'liq natijalarni tahlil qilish.

Bu metodologiya, tovar sifatini oshirishni nazorat qilish va ishlab chiqarish jarayonlarini yaxshilash uchun tizimli yondashuvni ta'minlaydi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tovarlarni sifatini oshirish strategiyasini shakllantirish va amalga oshirish jarayoni bir qancha bosqichlarni o'z ichiga oladi. Ushbu strategiya, avvalambor, mahsulotlar va xizmatlar sifatini oshirishga yordam beradi va iste'molchilar ehtiyojlarini qondirishda muhim ahamiyatga ega. Quyida tovarlarni sifatini oshirish strategiyasini tahlil qilish va natijalarini ko'rib chiqamiz:

1. Maqsadlarni belgilash

- Sifat ko'rsatkichlari: Tovarlarining sifatini o'lchash uchun aniq ko'rsatkichlarni belgilash (masalan, xavfsizlik, ishonchlilik, ishlatilish qulayligi).

- Iste'molchi ehtiyojlari: Bozor tadqiqotlari orqali iste'molchilar talablarini aniqlash va ular asosida maqsadlar qo'yish.

2. Tahlil

- Hozirgi sifat darajasi: Tovarlarining joriy sifat darajasini tahlil qilish. Agar muammo mavjud bo'lsa, uning sabablarini aniqlash.

- Raqobatchilar tahlili: Raqobatchilar ishlab chiqargan mahsulotlarning sifatini tahlil qilish va ularni taqqoslash. Bu, marketdagi o'rni va raqobatbardoshlikni oshirishda yordam beradi.

3. Strategiya ishlab chiqish

- Sifatni boshqarish tizimlari: ISO standartlari yoki boshqa sifatni boshqarish tizimlarini joriy etish.

- Innovatsiyalar va takliflar: Yangi texnologiyalarni joriy etish yoki jarayonlarni takomillashtirish orqali sifatni oshirish.

- Xodimlar treningi: Xodimlarni sifat asoslari, yangi usullar va yaxshi ishlab chiqarish amaliyotlari bo'yicha o'qitish.

4. Amalga oshirish

- Tizimni joriy etish: O'zgartirish va yangilanishlarni amalga oshirish, yangi jarayonlarning o'zlashtirilishini ta'minlash.

- Monitoring va kuzatish: Sifat ko'rsatkichlarini doimiy ravishda monitoring qilib borish, zarurat tug'ilganda o'zgarishlar kiritish.

5. Natijalar

- Sifat ko'rsatkichlarining yaxshilanishi: Har bir bosqichdan so'ng sifat ko'rsatkichlarining o'zgarishini tahlil qilish.

- Iste'molchi qoniqishi: Mijozlar fikrlarini yig'ish va ularni tahlil qilish orqali iste'molchining qoniqishini o'lchash.

- Raqobatbardoshlik: Bozor ulushi va raqobatbardoshlikning oshishini kuzatish.

6. Takomillashtirish

- Natijalar asosida takomillashtirish: Olingan natijalar asosida sifat strategiyasini yangilash va o'zgartirishlar kiritish.

- Doimiy rivojlanish: Sifatni oshirish strategiyasi doimiy ravishda yangilanib borishi kerak, chunki bozor va iste'molchi ehtiyojlari o'zgaradi.

Tovarlarni sifatini oshirish strategiyasini muvaffaqiyatli amalga oshirish orqali kompaniyalar nafaqat o'z mahsulotlarining sifatini yaxshilashadi, balki iste'molchilar qoniqishini oshirish, raqobatbardoshlikni kuchaytirish va brend imidjini mustahkamlash imkoniyatiga ega bo'lishadi. Har qanday o'zgarish va yangiliklar izchil monitoring va tahlil qilish orqali tahlil qilinishi va kerakli o'zgarishlar kiritilishi lozim.

XULOSA

Tovarlarni sifatini oshirish strategiyasini shakllantirish va amalga oshirish jarayoni bir qator muhim bosqichlardan iborat. Ushbu jarayonning asosiy maqsadi mijozlar ehtiyojlarini qondirish va raqobatbardoshligini oshirishdir. Quyidagi xulosalar ushbu strategiyani shakllantirish va amalga oshirishga yordam beradi: Tovar sifatini oshirish uchun avval bozorni, raqobatchilarni va mijozlarning talablarini chuqur o'rganish zarur. Mijozlarning fikr va mulohazalari asosida tovarlar ustida ishlash imkoniyatlarini aniqlash mumkin. Sifatni ta'minlash uchun aniq va o'lchab bo'ladigan sifat standartlarini belgilash muhimdir. Bu standartlar tovarlarning fizik, kimyoviy va ish faoliyatiga taalluqli bo'lishi kerak. Xodimlarning malakasini oshirish va ularni sifatga e'tibor berishga o'rgatish muhim ahamiyatga ega. Sifat menejmentiga bag'ishlangan treninglar nufuzli va tajribali mutaxassislardan o'tkazilishi mumkin. Mijozlarning fikrlarini yig'ish va ularga tezkor javob berish sifatni oshirishning muhim qismidir. Mijozlar bilan samarali aloqa yaratish orqali ularning talab va takliflariga mos ravishda tovarlarni takomillashtirish mumkin. Sifatni

boshqarish jarayonida doimiy tahlil va monitoring qilish, kamchiliklar va muammolarni aniqlash uchun zarur. Buning uchun statistik ma'lumotlardan foydalanish va natijalarni tahlil qilish samarali yechimdir. Tovarlarini sifatini oshirishda yangi texnologiyalar va innovatsion yondashuvlarni joriy qilish muhimdir. Innovatsiyalar yordamida mahsulotlar sifatini yanada yaxshilash mumkin. Tovarlarini sifatini oshirish strategiyasini muvaffaqiyatli shakllantirish va amalga oshirish uchun kompleks yondashuv, zamonaviy metodlar va tizimlardan foydalanish zarur. Bu jarayonda mijozlarning ehtiyojlari, bozor talablarini hamda texnologik yangiliklarni inobatga olish muhim ahamiyatga ega.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

1. Abdurakhmonov, I. (2019). "Tovar sifatini boshqarish tamoyillari va metodlari" Toshkent: O'zbekiston Milliy Universiteti.
2. Karimov, A. (2020). "Mahsulot sifatini oshirish bo'yicha zamonaviy strategiyalar" Toshkent: Ikrom Nashriyoti.
3. Ashurov, S. (2018). "Sifat menejmenti: nazariya va amaliyot" Buxoro: Buxoro Davlat Universiteti.
4. Tashpulatov, M. (2021). "Sifatni oshirish: marketing va menejment nuqtai nazaridan" Samarqand: Samarqand Davlat Universiteti.
5. Rasulov, D. (2022). "Tovarlarini sifatini nazorat qilish va baholash usullari" Toshkent: O'zbekiston iqtisodiyot universiteti.
6. Isroilov, N. (2017). "Sifatni ta'minlash va boshqarish" Qashqadaryo: Qashqadaryo viloyat iqtisodiyot va xizmatlar bilim yurti.
7. Mamatqulov, E. (2019). "Mahsulot sifatini oshirish strategiyalarini ishlab chiqish" Nukus: Qoraqalpog'iston Davlat Universiteti.
8. Baxtiyorov, R. (2021). "Mahsulot sifatini boshqarishning muhim tamoyillari" Farg'ona: Farg'ona Davlat Universiteti.
9. Tursunov, E. (2020). "Tovarlarini sifatini oshirish bo'yicha innovatsion yondashuvlar" Toshkent: O'zbekiston Respublikasi Innovatsion rivojlanish vazirligi.
10. Normatov, S. (2018). "Sifat menejmenti va iqtisodiy samaradorlik" Andijon: Andijon Davlat universiteti.